

РЕШЕНИЕ

№ 95

гр. София, 12 август 2021 година

Върховният касационен съд на Република България, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и трети април през две хиляди двадесет и първа година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: МИНА ТОПУЗОВА
ЧЛЕНОВЕ: ЕЛЕНА КАРАКАШЕВА
ТАТЯНА ГРОЗДАНОВА

при участието на секретаря.....Марияна Петрова.....и в присъствието на прокурора.....Мария МИХАЙЛОВА.....изслуша докладваното от Председателя дело № 180 по описа за 2021г.

Касационното производство е образувано по жалба на адвокати И.Л. и М.Р. – защитници на подсъдимия В. Н. М.; жалба на подсъдимата К. Ж. К., подадена чрез защитника ѝ адв. Д. Д. и жалба на адв. И. А. – повереник на частния обвинител и граждански ищец А. М. М. срещу присъда № 260000 от 14.09.2020г., постановена по внохд № 74/20г. на Варненски апелативен съд.

В жалбата на защитниците на подсъдимия М. се сочат всички касационни основания по чл. 348, ал.1 от НПК, като при условията на алтернативност се предлага отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане за отстраняване на съществени нарушения на процесуални правила или намаляване на размера на наложеното наказание и отлагане изпълнението му на основание чл.66, ал.1 от НК.

В допълнения към жалбата, изготвени поотделно от адвокатите Л. и Р. и в представено допълнение към жалбата от адв. Л. в съдебното заседание на касационната инстанция, се излагат аргументи в подкрепа на заявените касационни основания.

В допълнението към жалбата на адв. Р. се сочат допуснати съществени нарушения на процесуални правила: позоваване в присъдата на обвинителни факти, не включени в обвинението - относно наличието на обща цел при отделни обвинения спрямо подсъдимите; противоречия между диспозитива на обвинителния акт и присъдата относно обстоятелствата кой е отправил заплахата, на кого е следвало да се заплаща и с каква цел; допуснати нарушения на чл.107, ал.1, чл.13, чл.14,

чл.16, чл.339 във вр. с чл.305, ал.3 от НПК – липса на мотиви защо обясненията на подсъдимите са приети за недостоверни и безкритично кредитиране на показанията на св. М.; попълване на доказателствената празнота с предположения; предубеденост и пристрастност на съдебния състав; необсъждане на доводите на защитата, основани на изготвените ВДС; противоречия в мотивите, които не дават възможност да се изведе действителната воля на съда. На следващо място се твърди, че присъдата е постановена в нарушение на закона, предвид липсата на осъществено от подсъдимия М. съставомерно престъпление по чл.213а от НК. Като явно несправедливо се счита и наложеното наказание, което не е съобразено с обстоятелствата, относими към преценката по чл.54 от НК.

В допълненията към жалбата, изготвени от адв. Л., като съществени нарушения на процесуални правила се изтъкват: осъждането на подсъдимия М. по непредявено обвинение – че е искал наем, който би се дължал на К. К. и че е осъществил деянието при обща цел с К. да се заплащат суми на него; игнориране на доказателства; противоречиви и неясни мотиви относно обекта, за който е искан наем; осъждане на подсъдимата К. по непредявено обвинение – да е искала сумите за В. М.; липса на анализ на гласните доказателства, игнориране на показанията на свидетелите Ж. и К. и превратно тълкуване на доказателства; липса на мотиви по възраженията на защитата, че подсъдимият М. не е осъществил лично нито едно от действията, приети за съставомерни, след 09.10.2014г.; неясна и противоречива воля на съда; изграждане на осъдителни изводи върху предположения; проявени от въззивния съд пристрастност към обвинителната теза и предубеденост по отношение на вината на подсъдимите. Излагат се и съображения, че осъждането на подсъдимия М. е в нарушение на закона, тъй като престъплението по чл.213а от НК е на формално извършване и е довършено с отправянето на инкриминираните заплахи, а последващите действия не могат да бъдат придружаващи деянието. Признаването на подсъдимите за виновни за съизвършителство също се твърди, че е в нарушение на закона, доколкото приетите за установени факти не сочат на съучастие. Признаването на подсъдимия М. за виновен за имуществени вреди в резултат на спирането на електрическото захранване и за разрушаване и повреждане на имущество – незаконен строеж на 10.10. и 16.11.2014г., също се заявява, че противоречи на закона, за което се излагат и подробни аргументи. Наложено наказание се заявява, че е несправедливо, тъй като е наложено за несъставомерно деяние от пристрастен и предубеден съд. За високата обществена опасност на деянието, престъпна упоритост и характеристикните данни за подсъдимия М., приети от въззивния съд, се твърди, че не са изложени мотиви. Въпреки съображенията, че изтеклият значителен период от извършване на деянието представлява изключително

смекчаващо отговорността обстоятелство, същото не е отчетено реално от въззивния съд при определяне на наказанието.

Пред касационния съд жалбите се поддържат от защитниците на подсъдимия М. със същите доводи.

В жалбата на подсъдимата К. също се релевират всички касационни основания по чл.348, ал.1 от НПК. Настоява се за отмяна на присъдата, като при условията на алтернативност се предлага връщане на делото за ново разглеждане, оправдаване на подсъдимата или намаляване на наложеното наказание и отлагане изпълнението му по реда на чл.66, ал.1 от НК.

В допълнение към жалбата се излагат аргументи по наведените касационни основания. Твърди се, че въззивният съд не е изпълнил задълженията, произтичащи от нормата на чл.14, ал.1 и чл.303 от НПК, като изводите му по отношение на дейността на подсъдимата К. почиват на предположения, предвид липсата на доказателства за съгласуване на подхода, предприет по отношение на св. М.; липса на съгласуваност на кого следва да се плаща наем и за кои обекти. На следващо място се посочва, че подсъдимата К. е осъдена по обвинение, което не ѝ е предявено. Осъждането на подсъдимите по чл.213а от НК се твърди, че е в нарушение на материалния закон, тъй като предприетите разрушителни действия не са елемент от състава на престъплението. Като явно несправедливо се счита и наложеното наказание, тъй като при определянето му не са били взети предвид степента на обществена опасност, съдебно минало и социално положение на подсъдимата, като липсват и мотиви относно необходимостта от ефективно изтърпяване на наказанието.

Пред касационния съд жалбата се поддържа както е подадена.

В лична защита подсъдимата К. заявява, че от страна на прокуратурата са negliжирани извършените от свидетелите Д. и П. действия, с които дружеството е било увредено и че не са зачетени нейните права като съдружник. Спирането на електрозахранването счита за правомерно, каквото право е имала като съдружник в дружеството, чиято собственост е заведението.

С жалбата на адв. И. А. – повереник на частния обвинител и граждански ищец А. М. се атакува постановената присъда в гражданската ѝ част, с която е потвърдено отхвърлянето на гражданския иск за причинени имуществени и неимуществени вреди от престъплението по чл.213 а от НК. Твърди се, че неправилно съдът е приел, че липсва искане във въззивната жалба за ревизия на присъдата по отношение на гражданския иск. Излагат се аргументи, че широките и всеобхватни предели на въззивната проверка са очертани в разпоредбата на чл.314 от НПК и ограниченията са само по отношение на утежняването на наказателно правното положение на подсъдимия. Във въззивната жалба

присъдата е била атакувана изцяло, което предопределя и задължение на въззивния съд за произнасяне и в гражданската част. Твърди се, че е нарушен материалният закон, като се настоява присъдата да бъде изменена и се уважи изцяло предявеният граждански иск от А. М. за имуществени и неимуществени вреди.

Пред касационния съд жалбата се поддържа със същите аргументи, като се излагат и съображения относно неоснователността на подадените от подсъдимите жалби.

Гражданският ищец и частен обвинител А. М. поддържа изложените от повереника аргументи.

Прокурорът от ВКП дава становище за неоснователност на подадените от подсъдимите жалби. Не счита, че са допуснати съществени нарушения на процесуални правила при постановяване на въззивната присъда. Намира, че апелативният съд правилно е установил наличието на общ умисъл в действията на подсъдимите, а всеки от тях е извършвал действия, насочени към постигане на общия престъпен резултат – упражняване на принуда спрямо М. да поеме имуществено задължение да заплаща наем на двамата подсъдими. Намира за неоснователно и твърдението за осъждане на подсъдимите по непредявено обвинение, доколкото приетите от въззивния съд обстоятелства са залегнали в обвинителния акт и по тях подсъдимите са се защитавали. Като неоснователно приема и твърдението, че не са настъпили значителни имуществени вреди, тъй като дори събарянето на незаконната постройка да е правомерно, то останалите вреди, възлизащи на около 5 600 лв. също са значителни. Дава становище, че при правилно установените факти и законът е приложен правилно с признаването на подсъдимите за виновни по повдигнатите им обвинения. Наказанието, наложено на подсъдимия М., счита, че е правилно определено, а по отношение на подсъдимата К. намира, че е завишено с оглед конкретното ѝ участие и другите смекчаващи отговорността ѝ обстоятелства. Предлага наказанието на К. да се намали и се приложи разпоредбата на чл.66, ал.1 от НК. По отношение на жалбата на частния обвинител и граждански ищец М. прокурорът не изразява становище.

В последната си дума подсъдимата К. моли за отмяна на присъдата и оправдаване.

Подсъдимият М., редовно призован, не се явява пред касационния съд.

Върховният касационен съд, за да се произнесе, взе предвид следното:

С присъда № 66 от 18.10.2019г. постановена по нохд № 733/17г. на Варненски окръжен съд, подсъдимите В. Н. М. и К. Ж. К. са признати за невинни и оправдани по повдигнатите им обвинения за престъпление по чл.213 а, ал.3, т.2 вр. с ал.2, т.2 , т.3, пр.2 и пр.3 и т.4, във вр. с ал.1 от НК.

Със същата присъда е отхвърлен предявеният от А. М. М. граждански иск солидарно срещу подсъдимите В. Н. М. и К. Ж. К. за сумата от 40 000лв., представляваща обезщетение за причинените от деянието неимуществени вреди, ведно със законната лихва от деня на увреждането.

Със същата присъда е отхвърлен предявеният от А. М. М., като управител и представляващ „Р.х. Б.“ ООД граждански иск срещу подсъдимите В. Н. М. и К. Ж. К. за сумата от 14 838.37 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди в резултат на извършеното деяние, ведно със законната лихва от датата на увреждането.

По протест на прокурора и жалба на частния обвинител и граждански ищец М. е образувано внохд № 74/20г. на Варненски апелативен съд.

С присъда № 260000 от 14.09.2020г. въззивният съд е отменил първоинстанционната присъда относно оправдаването на подсъдимите и постановил нова, с която признал подсъдимите В. Н. М. и К. Ж.К. за виновни в това, че за времето от 09.10.2014г. до 16.11.2014г. в гр. Варна, с цел да принудят другиго – А.М. М. да поеме имуществено задължение – да заплаща на подсъдимия М. ежемесечно парична сума в размер на 10000 лв., го заплашили с увреждане на имущество – разрушаване на стопанисваното от него заведение „Р. х. п.“ – Варна и с друго противозаконно действие с тежки последици за него – създаване на пречки и преустановяване на търговската дейност на заведение „Р. х. п.“ – Варна, като деянието е придружено с унищожаване и повреждане на имущество, собственост на „Р. х. Б.“ ООД с управител А. М. М., извършено е от две лица – К. Ж. К. и В. Н. М. и са причинени значителни вреди в размер на 14 838.37лв., поради което и на основание чл.213а, ал.3, т.2 във вр. с ал.2, т.3, пр.2 и пр.3 и т.4 във вр. с ал.1 във вр. с чл.55, ал.1, т.1 от НК е наложил наказания както следва:

- на подсъдимия М. – лишаване от свобода за срок от четири години при първоначален общ режим и глоба в размер на 8 000 лв.;

- на подсъдимата К. – лишаване от свобода за срок от три години и шест месеца при първоначален общ режим и глоба в размер на 6 000лв.

На основание чл.304 от НПК подсъдимата К. е оправдана по първоначално повдигнатото ѝ обвинение целта на упражнената принуда да е била А.М. да поеме имуществено задължение към нея – да ѝ заплаща ежемесечно сумата от 10 000 лв.

В тежест на подсъдимите е възложено заплащането на направените разноски по делото.

В останалата част първоинстанционната присъда е потвърдена.

Върховният касационен съд, като обсъди доводите на страните и в пределите на чл. 347 ал.1 от НПК, намери следното:

По жалбите на подсъдимите В. М. и К. К.

Касационните жалби от подсъдимите са подадени в законния срок на обжалване. Разгледани по същество, са основателни.

I. Относно касационното основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК.

При постановяването на новата присъда от въззивния съд са допуснати нарушения на процесуални правила, които са от категорията на съществените, тъй като са довели до нарушаване на правото на защита на подсъдимите.

1. Според диспозитива на обвинителния акт всеки от подсъдимите е обвинен, че лично е заплашил свидетеля М. и е поискал от него поемане на имуществено задължение – заплащане на сума от 10 000лв. за себе си, като деянието е осъществено от две лица за периода от 09.10. до 16.11.2014г. С новата въззивна присъда подсъдимите са признати за виновни, че в същия период са осъществили престъплението при съизвършителство – че заплашили св. М., като са действали с една обща цел – да накарат последния да поеме имуществено задължение към подсъдимия М..

Съпоставката между диспозитива на обвинителния акт и този на въззивната присъда сочи, че всеки от подсъдимите е обвинен, че е отправил заплахата лично, а е признат за виновен, че е сторил това в съизвършителство с другия подсъдим, каквото обвинение както на подсъдимия М., така и на подсъдимата К. не е повдигнато с обвинителния акт.

В обстоятелствената част на обвинителния акт, а и в мотивите на въззивната присъда не се съдържат факти за отправена заплахата от подсъдимата К. към св. М.. В този смисъл е налице противоречие между мотивите и диспозитива на въззивната присъда относно осъществяването на елемент от обективната страна на престъплението по чл.213а от НК от подсъдимата К..

С новата въззивна присъда подсъдимата К. е призната за невинна и оправдана по обвинението целта на упражнената принуда да е била паричната сума да се заплаща на нея. Съпоставката между диспозитива на обвинителния акт и този на въззивната присъда сочи, че подсъдимата К. е била призната за невинна по повдигнатото ѝ с обвинителния акт обвинение и осъдена по обвинение, което не ѝ е било повдигнато и предявено, тъй като в диспозитива на обвинителния акт не се съдържа друго обвинение, освен, че подсъдимата е целяла да принуди пострадалия да плаща на нея. Доводът на въззивния съд, че липсвало изменение в обвинението спрямо подсъдимата К., тъй като фактите били същите, няма как да бъде споделен. Въззивният съд като последна инстанция по фактите може да установява нови фактически положения и да приложи закон за същото, еднакво или по - леко наказуемо престъпление. Това обаче може да бъде сторено само в рамките на повдигнатото с обвинителния акт обвинение. Ако описаните в обстоятелствената част на обвинителния акт факти са в противоречие с

неговия диспозитив, съдът няма компетентност да ги приведе в съответствие, тъй като повдигането и предявяването на обвинение е дейност от изключителната компетентност на прокурора.

Осъждането по непредявено по надлежния ред обвинение е недопустимо, същото нарушава правото на защита на обвинените лица и представлява особено съществено нарушение на процесуалните правила.

2. Изложените съображения в жалбата на защитниците на подсъдимия М. относно нарушения на чл.339, ал.3 във вр. с чл. 305, ал.3 от НПК се споделят от настоящия касационен състав. При постановяването на нова присъда въззивната инстанция има задължението да посочи обстоятелствата, приети за установени и доказателствените източници на които основава изводите си от фактическа страна.

В случая съпоставката на съдържанието на мотивите на въззивната присъда с обстоятелствената част на обвинителния акт сочи на значително сходство, а на места е налице и пълно съвпадение. По този механизъм неяснотите и противоречията в обстоятелствената част на обвинителния акт са пренесени и в съдържанието на мотивите на апелативния съд. Налице е противоречие в мотивите относно обстоятелствата за осъщественото от подсъдимите, които са от значение и за правилното приложение на закона, както следва:

- неяснота относно обекта, за който се твърди, че подсъдимите поискали от св. М. да поеме имуществено задължение. На л.17 от мотивите подробно е описано наличието на дългосрочен план на К. да си върне собствеността върху заведенията „Д.“ и „Р. х. п.“, като на първо време желанието ѝ било наемателят да започне да плаща наема **за заведенията** на нея и на М., в който план последният се съгласил да участва. По - нататък от фактическа страна е прието, че подсъдимият М. поискал от М. да му плаща наемите **за заведенията**, на което последният отговорил, че има договорни отношения с друга страна, на която плаща наем. Тогава подсъдимият заявил, че след като свидетелят няма да си плаща, терасата отпред е негова собственост и иска М. да му заплаща **за нея** 10 000 лв. На това свидетелят отговорил, че ако терасата е собственост на подсъдимия, той ще я освободи. (л.23 – л.24 от мотивите). При така изложените мотиви липсва яснота за кой обект е поискано да се поеме имуществено задължение – за двете заведения, за които св. М. е заплащал наем на дружеството на св. П. или за терасата пред „Р. х. п.“, за която към онзи момент не е плащал наем на никого (договор за наем между „М.“ООД и „Р. х. Б.“ ООД, приложен на л.1027, т.3 нохд 733/17г. на ВОС, в който терасата не е посочена като предмет на наемното отношение). Съществуващата неяснота се задълбочава и от обстоятелството, че наемът за двете заведения е възлизал общо на 5000лв. (показания на св. М. Г. по нохд № 1126/15г., прочетени на основание чл.281, ал.1, т.2 от НПК в с.з. на 30.03.2018г. по нохд № 733/17г. на ВОС), докато имущественото

задължение, посочено в диспозитива на осъдителната присъда е 10 000лв., колкото съдът на л.23 –л.24 от мотивите е приел, че подсъдимият М. поискал за терасата. В мотивите от правна страна на л. 49 съдът е счел, че извършените от подсъдимите фактически действия са субективно свързани и насочени към реализацията на една обща за двамата подсъдими цел – да мотивират св. М. да спре плащанията към наемодателя си и да плаща на подсъдимия М., т.е., че имущественото задължение се отнася до заплащане на наем за двете заведения.

- противоречие между диспозитива и мотивите на присъдата за постигнатата договореност между подсъдимите относно лицето, към което е поискано св.М. да поеме имуществено задължение. На л. 17 от мотивите последователно е отразено, че подсъдимата К. се обърнала към подсъдимия М. за съдействие, като двамата подсъдими започнали да мислят как да принудят св. М. да плаща наема за двете заведения **на тях**. Впоследствие подсъдимият М. убедил свидетелите Ж. и К. да говорят с „А.“ да започне да плаща наемите за заведенията **на него**, като обяснил, че няма значение дали на него или на К. ще се плаща наема. Според диспозитива на присъдата, общата цел на подсъдимите била да принудят св. М. да поеме имуществено задължение към подсъдимия М. ежемесечно в размер на 10 000 лв., което е неясно дали е за заведенията или за терасата.

Неяснотата при установяване на фактическата обстановка е намерила съответно отражение върху правните изводи на апелативния съд. Доводите от правна страна, изложени на л.63 долу – л.64 от мотивите съдържат вътрешно противоречие. Последователно са изложени аргументи, че подсъдимата К. потърсила помощта на М. за да получава наеми от помещения, собственост на дружества, от които е била отстранена. Подсъдимият М. се съгласил да постигнат заедно тази цел, която обаче при провеждането на срещата между него и св. М. нараснала от 5000лв., (колкото е наемът на двете заведения) на 10 000лв. За размера на претенцията, както и за това, че М. я иска за себе си, К. знаела още на 09.10.2014г. В подкрепа на този извод съдът приел показанията на св. Ч. за проведен телефонен разговор на същата дата, в който подсъдимата му заявила, че подсъдимият М. претендира да е собственик на земята, върху която е изградена зимната градина.

От една страна съдът приема, че преди срещата на М. с М. между подсъдимите е била уговорена обща цел – да получават наемите от двете заведения в размер на 5000лв. За това как е „нараснала“ сумата по време на провеждане на срещата не са изложени съображения – дали подсъдимият М. я е увеличил по свое усмотрение или със съгласието на К., за което не са изложени никакви факти. От друга страна обаче съдът счита, че подсъдимата К. знаела за „увеличението“ в размера на сумата, че М. я иска за себе си и тя се основава върху претендираната от него собственост

върху зимната градина. Съображения относно това дали има промяна в уговореното между подсъдимите след срещата на М. и М. и каква е целта на предприетите впоследствие действия поотделно от всеки от тях, в мотивите липсват.

Така изложените съображения сочат на противоречиви изводи относно параметрите и момента, в които е постигнато съгласие и е формиран общ умисъл у подсъдимите както относно обекта, така и относно размера, за който е поискано поемането на имуществено задължение. Наред с това наличието на общ умисъл е обяснено със „знанието“ на подсъдимата К., че М. ще поиска наем за терасата. Това, че дадено лице знае за престъпните намерения на друго, не го прави съучастник в съвместна престъпна дейност.

Така посочените противоречия в мотивите не позволяват да бъде установена действителната воля на съда по съществени елементи от фактическата обстановка, което не позволява извършването на преценка относно намеренията на подсъдимите, съдържанието на престъпния умисъл на всеки от тях, налице ли е общност на умисъла към момента на отправяне на заплахата и по отношение на целения резултат (доколкото престъплението по чл.213а, ал.3, т.2 от НК е резултатно, за разлика от основния състав по ал.1.)

3. При изготвяне на мотивите апелативният съд е възприел заключенията на назначените по делото експертизи, писмени доказателства и писмените доказателствени източници, приобщени на основание чл.283 от НПК от първоинстанционния съд. На анализ са били подложени единствено гласните доказателствени средства. Необосноваността не е касационно основание, поради което касационната инстанция няма правомощия да контролира правилността по същество на вътрешното убеждение на решаващия съд, а следи единствено дали това убеждение е формирано при спазване на изискванията за обективно, всестранно и пълно изследване на събраните по реда на НПК доказателства.

Показанията на св. М. са били кредитирани по съображения, че са с висока степен на доказателствена интензивност, подкрепят обвинителната теза за извършено престъпление с насоченост обществените отношения, осигуряващи нормалното и свободно формиране на воля у личността, както и отношенията, гарантиращи нормалното упражняване на правото на собственост и др. имуществени права. Наред с това е отчетено, че показанията на свидетеля остават непроменени, което не е наложило прочитането на тези от досъдебното производство (л.43 от мотивите). Първото от двете съображения, освен, че е неясно, е и юридически неиздържано, тъй като процесуалният закон не познава степени на интензивност на достоверността на свидетелските показания. Второто съображение очевидно сочи на нарушение на принципа на чл.14, ал.1 от

НПК, който изисква вътрешното съдийско убеждение да се основава на обективно изследване на обстоятелствата по делото. Даването на вяра на гласни доказателствени средства по причина, че обслужват обвинителната теза, с основание може да се приеме, че сочи на пристрастност. По отношение на последното съображение, касационният съд споделя становището на защитниците на подсъдимия М., че последователността на свидетелските показания не установява сама по себе си достоверност, тъй като процесуалният закон не предвижда формални признаци за достоверност на доказателствата.

В съдебната практика е трайно установена възможността производните доказателства да могат да бъдат ползвани като средство за проверка на първичните такива. Изхождайки от това разбиране, апелативният съд е приел с доверие показанията на свидетелите П., Б., Д. и Д., на които св. М. разказал как е протекла срещата му с подсъдимия М.. В мотивите към присъдата тези показания не са анализирани, а съдът е приел декларативно, че показанията са еднопосочни относно основните интересоващи делото факти. Упоменато е, че има разминавания в показанията, но те са относно детайли, които не са съществени.

При наличие на противоречия между свидетелските показания съдът е задължен да извърши анализ и да изложи съображения кои от тях кредитира и по какви съображения. В действителност цитираните свидетелски показания с характер на производни такива, не са еднопосочни относно съдържанието на разговора между подсъдимия М. и св. М., за който разговор пострадалият разказал впоследствие на свидетелите и са в противоречие със съобщеното от последния. Свидетелите Д. и П. са дали показания, според разказаното от М., че подсъдимият М. му поискал наемите за заведенията, а след като М. поискал да му покаже документи, подсъдимият избухнал и заплашително му казал, че вече ще плаща 10 000лв. (л.219 и л.222, т.1 от нохд № 733/17г. на ВОС). Според св. Б. М. искал да му се плащат наеми, но не се легитимирал като собственик и затова А. отказал да плаща наемите. По тази причина М. заявил, че М. ще бъде наказан и ще плаща 10 000лв. за това, че му се е противопоставил (л.226, т.1 от нохд № 733/17г. на ВОС). Св. Д. също заявява, че узнал от А., че М. иска пари за двете заведения първо 5000, а след като А. отказва 10000лв. (показания на л.651 - 653 т.2 от нохд № 1126/15г. на ВОС, прочетени на основание чл.281, ал.1, т.2 от НПК по нохд № 733/17г. на ВОС) Нито един от посочените свидетели не е потвърдил заявеното от св. М., че сумата от 10 000лв. му е поискана като наем за терасата, а според св. Б. въпросната сума представлявала „наказание“ за противопоставянето.

Предвид изложеното касационният съд счита, че са допуснати съществени нарушения на процесуални правила, свързани с анализа и

оценката на доказателствата, който е извършен в нарушение на изискванията на чл.13 и чл.14 от НПК.

Допуснатите съществени нарушения на процесуални правила при постановяване на новата присъда на апелативния съд обуславят отмяната ѝ изцяло и връщането на делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд от стадия на съдебното заседание.

II. Относно касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 и т.3 от НПК

Наличието на съществени процесуални нарушения, свързани с правилното установяване на фактите не позволява разглеждането по същество на оплакванията за нарушение на закона, а връщането на делото за ново разглеждане обезсмисля произнасянето по жалбите на подсъдимите относно явната несправедливост на наказанието.

По жалбата на частния обвинител и граждански ищец А. М.

Жалбата е частично основателна.

По делото са предявени два граждански иска – единият от А.М. солидарно срещу подсъдимите за причинени от престъплението неимуществени вреди в размер на 40000лв., а вторият - от А. М., като управител и представляващ „Р. х. Б.“ ООД срещу подсъдимите за сумата от 14838.37лв., представляваща обезщетение за причинени от престъплението имуществени вреди. С определение от 26.01.2018г. на първоинстанционния съд исковете са приети за съвместно разглеждане, като А. М. е конституиран в качеството на частен обвинител и граждански ищец, а „Р. х. Б.“ ООД - като граждански ищец. С постановената първоинстанционна оправдателна присъда исковете са отхвърлени като неоснователни.

Срещу присъдата е подадена бланкетна въззивна жалба от А. М. чрез процесуалния му представител адв. А., с която се претендира отмяната ѝ поради накърняване на правата и законните интереси на жалбоподателя. С допълнително изложение към жалбата, процесуалният представител на гражданския ищец и частен обвинител А. М. - адв. А. е изложила конкретни съображения и изразила несъгласие с присъдата в гражданската ѝ част.

Въззивният съд правилно е констатирал, че жалба от името на „Р.х. Б.“ ООД не е била подадена нито от управителя и представляващ дружеството А. М., нито от процесуален представител. Посоченото дружество като юридическо лице е със самостоятелна правосубектност, конституирано е като граждански ищец по отделен граждански иск, с който се претендира обезщетяването на имуществени вреди от непозволено увреждане. Подаването на въззивна жалба срещу присъдата от управителя на дружеството в лично качество не може да се счита и като подаване на жалба от името на дружеството, тъй като в самата жалба и допълнението към нея не е отбелязано изобщо присъдата да е атакувана от „Р. х. Б.“ ООД. Недопустимо от принципна гледна точка е съдът да

тълкува съдържанието на подадена жалба, а още по - малко това тълкуване да е разширително, тъй като така биха се увредили и правата на подсъдимите.

Липсата на въззивна жалба налага извод за недопустимост на касационната жалба по отношение на „Р. х. Б.“ ООД срещу въззивната присъда, защото правото на касационно обжалване се поражда като резултат от упражняване на правото на въззивно обжалване. Този процесуален ред за пренасяне на производството в следващата инстанция изключва т.нар. прескачащо обжалване, позволяващо проверка на първоинстанционните съдебни актове по жалба, подадена директно в касационната инстанция.

Жалбата, подадена от процесуалния представител на частния обвинител и граждански ищец А. М. срещу първоинстанционната присъда в гражданската ѝ част не е разгледана. Въззивният съд е констатирал, че жалбата е подадена в срок от лице, имащо право на жалба, но оплакването срещу гражданската част на присъдата е направено едва с допълнението към въззивната жалба, не в срока за обжалване, поради което не подлежи на разглеждане.

Касационната инстанция не споделя така изложените съображения. В теорията не е спорно, че подаването на въззивна жалба създава пречка за влизане в сила на присъдата (суспензивно действие) и пренася производството по делото пред по - горната съдебна инстанция (деволутивно действие). Нормата на чл. 314 от НПК регламентира пределите на въззивната проверка, която задължава въззивния съд да извърши проверка на присъдата на всички основания (включително и непосочени от страните) и в цялост (включително и необжалваната част). В този смисъл при наличието на редовно подадена въззивна жалба от частния обвинител и граждански ищец М. чрез процесуалния му представител, апелативният съд е следвало да извърши проверка на присъдата в нейната цялост, независимо, че изричното възражение срещу отхвърлянето на гражданския иск е направено с допълнението към жалбата.

Като не е разгледал жалбата на частния обвинител и граждански ищец А. М. срещу отхвърлянето на гражданския иск за причинени от престъплението неимуществени вреди, въззивният съд е допуснал съществено нарушение на процесуални правила, довели до ограничаване на правата на М. като страна в процеса.

Предвид изложеното и на основание чл. 354, ал. 3, т. 2 от НПК, ВКС, ІНО,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ изцяло присъда № 260000 от 14.09.2020г., постановена по внохд № 74/20г. на Варненски апелативен съд.

ВРЪЩА делото за ново разглеждане от друг състав на Варненски апелативен съд от стадия на съдебното заседание.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.